

To si Oldřich Kulhánek nezasloužil...

Název emise: Tradice české známkové tvorby – Oldřich Kulhánek

Den vydání: 20. 1. 2015

Platnost: ode dne vydání ve styku tuzemským i mezinárodním až do odvolání

Hodnota: 13 Kč; kat. č. 831 (ČP)

Rozměr známkového obrazu: 40 x 23 mm

Výtvarný návrh: Jan Kavan

Rytina: Miloš Ondráček

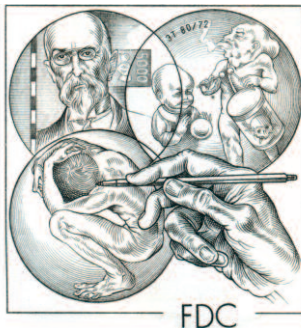
Druh tisku: OTr v barvě černé + HT v barvách červené a modré

Tisková forma: 2x (30 + /8 + 4K/)

FDC: OTp v barvě hnědočerné

Náklad: 600 tis. + 20 tis. SL

Oldřich Kulhánek (1940 – 2013), skvělý malíř a grafik, nepřehlédnutelná postava naší výtvarné scény. Člověk s barvitými osudy, v nichž čtvrtstoletí úspěchů a slávy předcházela dvě desetiletí pronásledování, věznění, zákazů a ústrků. Jeho nejznámější díla měl v rukách každý, kdo u nás zaplatil některou z osmi bankovek, pro které vytvořil výtvarné návrhy. A protože už dávno můžeme srovnávat nejen s východoněmeckými markami a maďarskými forinty, lze směle říci, že Kulhánekovy bankovky se řadí k nejkrásnějším a nejpoutavějším světovým platidlům. Úžasnou práci odváděl i na poli známkové tvorby, jeho portréty osobností patří k nejzdařilejším, jeho TGM z roku 2000 bezpochyby stojí vedle dávných emisí Švabinského a Seizingera. Proto je dobré, že se k jeho uctění našla v emisním plánu příležitost tak brzy, vlastně k jeho nedožitým pětasedmdesátinám.

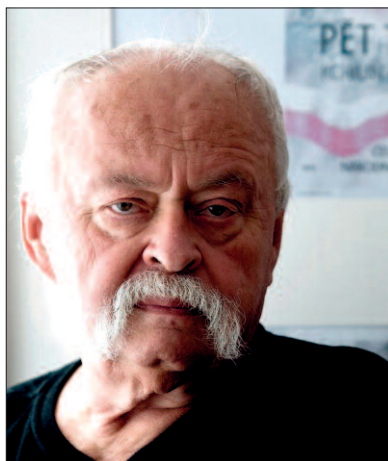

Oldřich Kulhánek měl známkovou tvorbu rád. I když měl mnoho jiných a jistě i výnosnějších výtvarných příležitostí, našel si čas nejen na vlastní návrhy, ale i na členství a předsednictví v komisi pro výtvarné řešení poštovních známek. Není

tajemstvím, že jako svého nástupce v této funkci viděl dalšího zkušeného tvůrce známek, grafika Jana Kavana, jehož návrh emise V. Frič z roku 2012 je skvostný – a lze jen litovat, že tentokrát se neubíral podobným směrem. Nová známka k počtě

Oldřicha Kulháka se mi nelíbí. I když předlohou nepochybně byla fotografie na Kulhánekově oficiálním webu, schází tu ruka, o kterou je hlava opřena a díky které portrét vynívá jinak. A především tam scházejí vrásky, které do tváře vryl čas, takže na známce vidíme konvenční obrázek kulaťoučkého pána neurčitěho věku, s nepochopitelnou červenou skvrnou na půlce obličeje – včetně oka! Podle mého názoru k tvůrci tak osobitému měl být hold vzdán rovněž osobitě, a když už autor chtěl zůstat u realistického přístupu, nebylo třeba si vymýšlet, stačilo prostě neuhlazovat a tu sedmdesátiletou tvář ukázat, jak je.

TRADICE ČESKÉ ZNÁMKOVÉ TVORBY

8 kusů à 13 Kč
104 Kč

Tradice české známkové tvorby v roce 2015 připomíná dílo Oldřicha Kulháněka. Autorem výtvorného návrhu známky je Jan Kavan. Rytecem známky je Miloš Ondráček.

Oldřich Kulháněk (26. 2. 1940 – 28. 1. 2013) byl světově známý umělec. Jeho práce byla zaměřena především na grafiku a kresbu. Profesionální dráhu začal v 60. letech 20. století a jeho pozoruhodný talent přitahuje pozornost už od doby jeho nejranější etapy.

Velký význam jeho díla dokládá řada ocenění, která obdržel na mezinárodních výstavách a biennale, např.: Europahaus, Vienna, Biennale Frechen, Biennale Lubljana, The Grand Diploma for Graphic Art, Tuzla, 1st Prize 4. Biennale of Prints in Wakayama, atd.

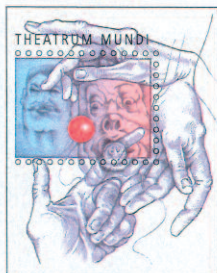
Na Česká pošta, s.p., byl předsedou Komise pro výtvarné řešení poštovních známek.

„Můj názor, mé přesvědčení je, že umělec by měl ve své práci podat zprávu o sobě, o čase a místě, kde žije. Umělec by měl odkrývat přetváрку (či lež) establishmentu, odhalovat, co se děje s člověkem, manipulaci a dehumanizaci člověka. Umělec by měl podat zprávu o duši soudčnicka.“

„V mém díle naleznete torza lidských tváří, ruce prosící, ruce surové. Pro mě je symbol způsob, jak vyjádřit dobu, kterou žijí, místo, kde žijí. Tímto symbolem je pro mě lidská tvář. Lidská tvář se zalapnými ústy, lidská tvář, ztrácející se v círech papíru.“

„Životní situace, být tragická, nikdy nepostrádá špetku humoru, pravda, většinou velice černého. Šťastné dětský v krabičce, cvičení podmíněného reflexu a happy birthday to you.“

Vydala Česká pošta, s.p., v nákladu 20 000 kusů

Šťastné mi nepřipadá ani zařazení galerie miniatur Kulhánkových portrétů osobností v pozadí známky. Co se povedlo Libuši Knotkové v loňské emisi, věnované jejímu tatínkovi Ladislavu Jirkovi, to tady vypadá stísněně, příliš zjednodušeně, a to nemluvím o nepochopitelné barevnosti (snad by nakonec bylo lepší, kdyby známka vyšla jako jednobarevná). Jediné, co se mi líbí, je netradičně umístěný název státu, a je jen škoda, že v prázdném místě pod ním není například faksimile Kulhánkova charakteristického podpisu. Na FDC to tak nevádí, do prázdného místa dobře zapadne horní část otisku razítka, ale u samotné známky to ruší.

A když už jsme u razítka – to se mi nelíbí taky. Zobrazení uprostřed snad mělo být karikaturou, ale ne-

vidím nic, co pro to svědčí. Ve srovnání s Hoffmeisterovými karikaturami na známkách z konce 60. let ...

Nejlepší na celé emisi pak pro mě je kresebná výzdoba obálky dne vydání, a lze jen litovat, že se v ní nenašlo místo pro citaci z Kulhánkova cyklu Prohibita, kvůli němuž stanul před čtyřmi desítkami let před soudem a pak po dlouhou dobu nesměl vystavovat a veřejně působit.

Pokud jde o rytinu, jako obvykle byl Miloš Ondráček – ve známkové tvorbě Kulhánkův blízký umělecký spolupracovník - spolehlivý a přesný, jak ho už dlouhá desetiletí známe a máme rádi. Škoda, že neměl zdařilejší předlohu – zvláště když z předchozích prací Jana Kavana víme, že by mu takovou uměl dát. FB